

کلکسیون پاراوان های کاخ موزه ملت

مکان نمایش کلکسیون: در سالن های نمایش موزه ملت، موزه هنرملل و مخازن موزه

نوع جمع آوری: اهدایی - خریداری

تعداد قطعات: ۱۶ عدد

کارگروه محققین و مترجمین متشکل از سرگروه اعظم رضایی انزهایی و کارشناسان موزه ملت: سیده کبری پارسا سادات، سحر عبداللهی کومله، رقیه مغانی قهرمانلوئی، علی نصیری، عاطفه هزاوه

تاریخچه:

ریشه اولیه پرده های تاشو یا پاراوان از کشور چین سرچشمه گرفته، ناگفته نماند که این نوع وسایل در دوره باستان، در این سرزمین در رده اشیا باارزشی قیمتی قرار داشتند. پرده های تاشو اولیه از پنبه های چوبی با سطوح لاکه نقاشی شده، ساخته می شد. بعدها پنبه های کاغذی یا ابریشمی هم به موازات آنها رواج یافت. بررسی های بعمل آمده نشان می دهد که قدیمی ترین پرده های تاشو باقی مانده، مربوط به کشور چین متعلق به قرن ۸ میلادی می باشد. این پرده تاشو اغلب دارای تصاویری برگرفته از اسطوره ها، طبیعت، صحنه هایی از زندگی قصر، دسیسه های چینی و داستان های عاشقانه در ادبیات چینی است. یکی از دلایل محبوبیت این گونه آثار در میان مردمان کشور چین اشاره مکرر به پرده های تاشو در لابه لای متون ادبی ادبیات تانگ (۶۱۸ تا ۹۰۷ م.) می باشد. در طول این زمان، پرده های تاشو وسیله ای مناسب جهت نمایش آثار هنرمندان نقاش و خوشنویس به حساب می آمدند. براین اساس، هنرمندان دو نوع پرده تاشو متفاوت خلق می کردند: ۱- شوپینگ (Huaping)، "پاراوان نقاشی شده" و ۲- شوپینگ (Shuping)، "پاراوان خطاطی شده"

مسیر تحول این آثار کاربردی - تزئینی را می توان بعد از کشور چین به ترتیب در سرزمین های: کره، ژاپن، کشورهای اروپایی، هندوستان و مجدداً بازگشت در کشورهای آسیایی پیگیری نمود.

از پرده های تاشو در کشور کره به نام ئوروروبوند (Irworobongda)، (به معنای "نقاشی از خورشید و ماه که نمادی از شاه، ملکه و پنج قله که اشاره به مکان های افسانه ای این سرزمین داشته) یاد می گردد. همین آثار در سرزمین ژاپن با اسامی: بیوبو (Bayobu)، به معنای محافظ از باد، سیوت (Tsutate) پرده ورودی تک لت، فزوما (Fusuma) در کشویی، شوچی (Shoji) درهای کاغذی نیمه شفاف، توباژوما (Tobusuma) صفحه چوبی کشویی، سوگیدو (Sugido) تخته قرمز و ... معرفی گردیده است.

معرفی مجموعه پاراوان های موزه ملت

درابتدای این مبحث لازم به ذکر است که این مجموعه ۱۶ قلمی متشکل از پاراوان هایی با جنسیت ها متفاوت و روش های ساخت مختلف می باشد. از سوی دیگر در این کلکسیون پاراوان های تک لت، چهار لت، شش و هشت لت گردآوری شده اند.

- ۱- پاراوان تک لت، ۱۲۹×۹۱ سانتی متر، پرده جلو شومینه (cheval) با نقش ببر
- ۲- پاراوان تک لت، ۱۱۶×۹۲ سانتی متر، پرده جلو شومینه (cheval)، گلدوزی سو با نقش گربه
- ۳- پاراوان تک لت، ۱۱۶×۹۲ سانتی متر، پرده جلو شومینه (cheval)، گلدوزی سو با نقش آکواریوم ماهی
- ۴- پاراوان ۴ لت، ۱۵۳×۱۶۸ سانتی متر، جنس چوب، تزئینات: منبت- مشبک کاری/ معرق طلائی رنگ/ طرح های گیاهی اسلیمی - هندسی
- ۵- پاراوان ۴ لت، ۱۸۶×۲۰۲ سانتی متر، جنس چوب، تزئینات: منبت- مشبک- معرق با طرح های اسلیمی- گیاهی - هندسی
- ۶- پاراوان ۴ لت، ۱۷۸×۲۳۹ سانتی متر، منطقه ساخت آسیای میانه (احتمالاً کشور هند)، دو رویه پارچه، در یک طرف نقاشی بر روی پارچه ساتن ابریشم با تصاویر مربوط به پادشاهی گورکانیان هند
- ۷- پاراوان ۴ لت، ۱۵۰×۱۶۶ سانتی متر، ساخت کشور هند، جنس چوب، تزئینات: مشبک- منبت کاری با طرح های اسلیمی- گیاهی- هندسی، متن کتیبه: ساخت هند - دهلی- قصر عاج
- ۸- پاراوان ۴ لت، ۱۸۶×۲۰۲ سانتی متر، جنس چوب، تزئینات: مشبک- معرق با عاج، طرح های حیوانی/گیاهی/ اسلیمی/ هندسی، متن کتیبه: یادگاری به نشان محبت از طرف مردم، دولت و فرماندار پنجاب (یادآوری: سال ۱۳۳۸ شمسی محمدرضا پهلوی و فرح دیبا سفری رسمی به کشور پاکستان داشتند).
- ۹- پاراوان ۴ لت، ۲۵۲×۱۸۶ سانتی متر، ساخت کشور ایران، جنس چوب، تزئینات: معرق دوریه (یک طرف پارچه ترمه، طرف دیگر چوب با طرح گل - مرغ ایرانی)، متن کتیبه: وزارت فرهنگ و هنر کارگاه منبت کاری مهر ماه ۱۳۴۴ شمسی.
- ۱۰- پاراوان ۴ لت، ۱۸۱×۱۹۳ سانتی متر، چوب، تزئینات: معرق لاکه زمینه سیاه/ معرق طلاکاری، در طرف دیگر مرصع کاری با استفاده از سنگ های قیمتی و نیمه قیمتی (طرح های از زندگی روزمره)، گل و پرنده (دورنای کله سرخ، طوطی، قرقاول و ... چلچله) بر روی زمینه سیاه با معرق چینی (احتمالاً ساخت کشور چین)

۱۱- پاراوان ۴ لت، اثر برنارد بوفه، ۱۴۲×۲۰۲ سانتی متر، تزئینات: دارای نقاشی روی بوم به سبک لیتوگرافی به همراه تصویری از بناهای: مونلوژ، ایفل، کلیسای نوتردام، کلیسای سکره گُر پاریس

۱۲- پاراوان ۶ لت، ۱۲۰×۱۹۳ سانتی متر، پارچه مخمل

۱۳- پاراوان ۶ لت، ۱۲۰×۱۹۳ سانتی متر، پارچه مخمل

۱۴- پاراوان ۶ لت، ۱۹۷×۲۶۴ سانتی متر، منطقه ساخت آسیای جنوب شرقی (احتمالاً کشور چین)، جنس چوب، تزئینات: یک رو لاکه سیاه با معرق طلاکاری، روی دیگر مرصع کاری (سنگ های قیمتی و نیمه قیمتی با طرح های از زندگی روزمره، گل- پرنده بر روی زمینه سیاه با معرق چینی)

۱۵- پاراوان ۸ لت، ۱۸۲×۳۶۰ سانتی متر، منطقه ساخت آسیای جنوب شرقی (احتمالاً ساخت کشور ژاپن)، گلدوزی طرح های دُرناي سر قرمز بر روی پارچه ساتن ابریشم

۱۶- پاراوان ۸ لت، ۱۸۹×۳۵۶ سانتی متر، منطقه ساخت آسیای جنوب شرقی (احتمالاً ساخت کشور ژاپن)، گلدوزی طرح های گل رُز سفید/ زرد/ سرخ به همراه پروانه بر روی پارچه ساتن ابریشم



شماره ۲- پاراوان تک لت، ۱۱۶×۹۲ سانتی متر، پرده جلو شومینه (cheval)، گلدوزی سو با نقش گربه سالن نشیمن خانواده، سرسرای دوم موزه ملت، عکس جواد نجفعلی زاده (۱۳۹۵)



شماره ۴- پاراوان چهارلت، ۱۶۸×۱۵۳ سانتی متر، جنس چوب، تزئینات: منبت- مشبک کاری/ معرق طلائی رنگ/ طرح های گیاهی
اسلیمی - هندسی، مخزن موزه ملت، عکس جواد نجفعلی زاده (۱۳۹۵)



شماره ۵- پاراوان چهار لت، ۲۰۲×۱۸۶ سانتی متر، جنس چوب، تزئینات: منبت- مشبک- معرق با طرح های اسلیمی- گیاهی - هندسی،
مخزن موزه ملت، عکس جواد نجفعلی زاده (۱۳۹۵)



شماره ۶- پاراوان چهار لت، ۱۷۸×۲۳۹ سانتی متر، منطقه ساخت آسیای میانه (احتمالاً کشور هند)، دو رویه پارچه، در یک طرف نقاشی بر روی پارچه ساتن ابریشم با تصاویر مربوط به پادشاهی گورکانیان هند، مخزن موزه ملت، عکس جواد نجفعلی زاده (۱۳۹۵)



شماره ۷- پاراوان چهار لت، ۱۵۰×۱۶۶ سانتی متر، ساخت کشور هند، جنس چوب، تزئینات: مشبک- منبت کاری با طرح های اسلیمی- گیاهی- هندسی، متن کتیبه: ساخت هند - دهلی- قصر عاج ، مخزن موزه ملت، عکس جواد نجفعلی زاده (۱۳۹۵)



شماره ۸- پاراوان چهار لت، ۲۰۲×۱۸۶ سانتی متر، جنس چوب، تزئینات: مشبک- معرق با عاج، طرح های حیوانی/گیاهی/ اسلیمی/ هندسی، متن کتیبه: یادگاری به نشان محبت از طرف مردم، دولت و فرماندار پنجاب (یادآوری: سال ۱۳۳۸ شمسی محمدرضا پهلوی و فرح دیبا سفری رسمی به کشور پاکستان داشتند.)، مخزن موزه ملت، عکس جواد نجفعلی زاده (۱۳۹۵)



شماره ۹- پاراوان چهار لت، ۱۸۶×۲۵۲ سانتی متر، ساخت کشور ایران، جنس چوب، تزئینات: معرق دوریه (یک طرف پارچه ترمه، طرف دیگر چوب با طرح گل - مرغ ایرانی)، متن کتیبه: وزارت فرهنگ و هنر کارگاه منبت کاری مهر ماه ۱۳۴۴ شمسی. ، سالن بیلیارد، سرسرای اول موزه ملت، عکس جواد نجفعلی زاده (۱۳۹۵)



شماره ۱۴- پاراوان شش لت، ۱۹۷×۲۶۴ سانتی متر، منطقه ساخت آسیای جنوب شرقی (احتمالاً کشور چین)، جنس چوب، تزئینات: یک رو لاک سیاه با معرق طلاکاری، روی دیگر مرصع کاری (سنگ های قیمتی و نیمه قیمتی با طرح های از زندگی روزمره، گل- پرندۀ بر روی زمینه سیاه با معرق چینی)، مخزن موزه ملت، عکس جواد نجفعلی زاده (۱۳۹۵)



شماره ۱۵- پاراوان هشت لت، ۱۸۲×۳۶۰ سانتی متر، منطقه ساخت آسیای جنوب شرقی (احتمالاً ساخت کشور ژاپن)، گلدوزی طرح های گُرناي سر قرمز بر روی پارچه ساتن ابریشم، مخزن موزه ملت، عکس جواد نجفعلی زاده (۱۳۹۵)



شماره ۱۶- پاراوان هشت لت، ۱۸۹×۳۵۶ سانتی متر، منطقه ساخت آسیای جنوب شرقی (احتمالاً ساخت کشور ژاپن)، گلدوزی طرح های گل رز سفید/ زرد/ سرخ به همراه پروانه بر روی پارچه ساتن ابریشم، مخزن موزه ملت، عکس جواد نجفعلی زاده (۱۳۹۵)